
Kyrkomötet
Motion 2016:75
av Inga Alm

Främja, inte motarbeta, församlingarnas uppgift

Förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att upplysa stiftet om att bedriva ett främjandearbete för församlingslivet i enlighet med kyrkoordningen.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att i sin tillsyn över stiftet kräva utvärderingar av genomförda sammanslagningar av församlingar.

Motivering

Av kyrkoordningens 6 kap. 1 och 4 §§ framgår tydligt stiftets uppdrag och uppgifter:

Stiftet är det regionala pastorala området. Dess grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingslivet.

Stiftet ska främja och ha tillsyn över församlingarnas uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Stiftet ska också främja en god förvaltning i stiftets församlingar och pastorat och ha tillsyn över förvaltningen.

Strukturförändringarna inom Svenska kyrkan har tenderat att i stället för att främja församlingarnas uppgift bli motsatsorden motarbeta, hejda och hämma.

Tydligast har detta kommit till uttryck när det gäller centraliseringsivern. Den innebär förenklat att församlingar ska slås samman till större enheter motsvarande på sikt kommuner. Om församlingar inte klarar sina grundläggande uppgifter med att hålla en huvudgudstjänst i veckan, ha en ekonomi och förtroendevalda i ett kyrkofullmäktige så har man visserligen nått en gräns. Men där borde stiftet i första hand vara mer stödjande och hjälpande, d.v.s. främjande, i stället för att leta efter grannförsamlingar att slås samman med. Det ska också påpekas att det finns bra exempel på tidigare samfälligheter som bildat väl fungerande pastorat. Men det som är mer oroväckande är sammanslagningens iver för församlingar som har en fungerande verksamhet och ett rikt församlingsliv. Hittills saknas utvärderingar av gjorda sammanslagningar. Innan nya ännu större enheter skapas borde det vara en självklarhet att ta reda på effekterna på det lokala församlingslivet.

Det är dock viktigt att hålla isär om viljan att gå samman kommer från lokalt håll väl förankrat hos församlingsmedlemmarna eller om det är något påtvingat uppifrån.

Ett beslut att slå samman församlingar är dock ofta oåterkalleligt. Idag kan stiftsstyrelsens beslut i praktiken inte överklagas. Ett sätt att öka det demokratiska inflytandet hos församlingsmedlemmarna kunde vara att ett beslut om sammanslagning endast kan fattas efter ett mellanliggande kyrkoveal.

En folkkyrka, öppen för alla, ska finnas i hela landet. Då är det viktigt att kunna motivera nyttan församlingarna har av stiftet. Stiftets uppgift ska vara att stimulera till

Mot 2016:75 utveckling av församlingslivet genom utbildning, rådgivning och direkt utvecklingsarbete. Utöver de obligatoriska åtagandena kan stiftet vidga sina insatser på de områden som är av gemensamt intresse för församlingarna. Det kan gälla kristet skolarbete, kyrkan i fritiden, kyrkomusik, diakoni, kultur, integrationsarbete och flyktingfrågor.

Alunda den 27 juli 2016

Inga Alm (C)